



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex capite 25. lib. Genes. in quo describitur sterilitas Rachaelis & inde concepta tristitia, partus Josephi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

quin potius illò redarguente negavit. Scruteris nunc : an confessiones tuæ nullum habeant ex his errorem ? & si aliquem deprehenderit, corrige.



FASCICULUS VIII,

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 30. lib. Genesis, in quo describitur sterilitas Rachaelis & inde concepta tristitia, partus Josephi.

N.47. Considera:

QUòd si tam probrosa fuerit in lege naturæ corporum sterilitas ; adeò, ut infœcunda Rachel marito suo conquesta sit ; *Da mihi liberos, alioquin moriar !* quàm probrosa in lege gratiæ existat animarum sterilitas, in hoc sita : quòd homines à tempore Baptismi, & ibi initi cum Christo Matrimonii, aut nullos aut raros dederint solidarum virtutum fructus, & inde nata merita. Proposita quidem numerantur plurima, quæ quilibet dante Deò & instigante Angelò tutelare concepit : at illa nunquam ad maturitatem & partum pervenêre juxta illud Isaia c. 37. *Venerunt filii usque ad partum, & virtus non est pariendi.* Non sufficit cœlesti sponso, ut ipse testatur Cant. 7. *Videre si floruerit vinea, sed cupit videre : Si flores fructus parturiunt.* Florent autem tantummodò vineæ, cum fidelium mentes bona proponunt opera : sed fructus deest, si propositis in effectum deducendis desit labor ; nam homines imitantur arbores, quarum virtus & valor non ex floribus, ramis & foliis, sed ex fructibus teste Christo Dominò cognoscitur. Sæpè propositum bonum, quod in aurora prodiit, jam in meridie occubuit. Auditum à multis manè Davidicò ore : *Non movebor in aeternum ; sed antequam sol declinasset in vesperum,* de talibus pariter auditum est : *Avertisti faciem tuam, & factus sum conturbatus.* O quàm generosò propositò in ultima cœna exclamavit Petrus : *Domine paratus sum, tecum*

& in carcerem & in mortem ire: sed eâ etiam nocte ò quàm frigidò
 ore respondit? *Non novi hominem* Matthæi 26. Vide Christiane Le-
 ctor: an non & anima tua parvî defectu laboret, prompta in conci-
 piendis propositis, tarda in parturiendis? metuendum sanè, si ad ex-
 tremum vitæ tuæ ventum fuerit; te agnita sterilitate tuâ cum Rachel
 dicturum Christo: *Da mihi liberos*, virtutum videlicet merita, sine qui-
 bus nemini datur cœlestis gloria, *alioquin moriar*, morte planè non aliâ,
 quàm æternâ. Reponet tunc Christus: Proverb. 1. *Vocavi, & renuisti &c.*
 ut autem Rachel longam sterilitatem perpeffa, tandem Josephum ad-
 epta, noluit faturari unicò partu, sed ocius rogavit dicens v. 25. hu-
 jus cap. *Addat mihi Deus alterum.* Ita oportet Christianam animam,
 quæ sublatâ semel morali sterilitate parere cœpit virtutes, non satu-
 rari unius aut alterius partu: sed assequendis omnibus continuò al-
 laborare. Hinc Christus Discipulos suos Joan. 15. Non alloquitur:
 ego vos elegi, ut obtentâ unâ vel alterâ virtute assideatis dextræ &
 sinistrae meæ, *sed ut eatis, & fructum asseratis.* Quæ verba explicans S.
 Fulgentius Epist. 4. ad prob. ait: *Sicut autem, qui ad patriam tendit: donec*
perveniat, semper habet, ubi ambulet, sic etiam nos quamdiu in hoc mortali corpo-
re constituti peregrinamur à Domino, presens vita nobis via est, in qua semper
habemus, ubi possimus proficere, donec Deo perducente ad illam valeamus beata
immortalitatis æternam patriam pervenire. Eodem in capite memorat Chri-
 stus: divino parenti per hoc ipsum gloriam accessisse, quòd parturien-
 dis identidem fructibus virtutum institerint, evasuri per hoc indefes-
 sum virtutis studium in genuinos sui discipulos: *In hoc clarificatus est*
Pater meus, ut fructum plurimum asseratis, & efficiamini mei discipuli. Celeber-
 rimus ille Apocalypseos Commendator Viegæ Com. 2. Sect. 9. Præ-
 posterum notat modum loquendi, quando Verba Isaïæ considerat,
 quæ ejus cap. 27. Legenda reperit, de servis Dei, in lege gratiæ futu-
 ris dicta: *Florebit, & germinabit Israël.* Enim verò utens metaphorâ ab
 arboribus desumpta, si appositè loqui voluisset, dicere debuisset: *Ger-*
minabit, & florebit Israël: quis enim nescit: arbores priùs novis surculis
 vestiri, dein floribus ornari? verùm præposterum hunc loquendi mo-
 dum, spiritualem sensum neutiquam præposterum efficere: claris
 testatur verbis, dum asserit: *Quia Justus cum in flore est, adhuc se debet re-*
putare in germine esse, ut conetur magis efflorescere, & in uberem fructum præ-
rumperere. Quare etiam Propheta Regius quæstionem movens Psal.
 16. *Domine quis habitabit in tabernaculo tuo, aut quis requiescet in monte san-*
H
cto?

Et? illicò hoc responsum subnectit: *Qui ingreditur sine macula, & operatur Justitiam. Quod subtili indagine scrutatus magnus ille Basiliius advertit: Prophetam non de præterito, sed tantum præsentis tempore locutum: & hinc dixisse, tunc à virtutum solidarum studio Justis quiescendum esse, quando conscensò monte Dei vivere desierint. Vera S. Doctoris sunt: Attende exactam dictionis vim: non dixit, qui ambulavit, sed qui ambulat, neque qui fecit Justitiam, sed qui facit: non enim unus actus perficit studiosum virtutis operatorem, sed per omnem vitam prorogari, & extendi convenit virtutis actiones. Porro sicut scriptura hoc capite meminit: Jacobum varii coloris virgas ovibus suis objiciendò, suum gregem ingenti copiâ auxisse: ita anima perfectionis studiosa intuendò & imitandò diversa Sanctorum exempla eorumque exercitia, grandem virtutum copiam colliget.*

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 32. lib. Genesis, in quo describitur Discessus Jacobi cum uxoribus è domo Laban, invidia ingrati soceri eum insequentis &c.

N.48. Considera: **Q**uomodo felicitas terrena comes sit invidiæ etiam respectu illorum, qui sanguine conjuncti sunt. Jacobo enim insigniter ditato filii Laban conquerebantur: *Tulit Jacob omnia, quæ fuerant Patris nostri, & de ejus facultate ditatus, factus est inclitus. v. 1. cap. cit.* Ipse etiam ingratisissimus socer generum antea charissimum minaci vultu terrere cœperat. ò quàm stolidi igitur sunt homines illi, qui dies noctesque impendunt augendis fortunæ bonis, quibus tamen obtentis præter immensas curas & labores aliorum livorem in se provocant, etiam àb amicis & consanguineis non tuti. Si media pars tantorum laborum impenderetur acquirendis meritis, quæ hominem æternâ ditant felicitate, quot Sanctos foret Christianò in Orbe numerare? quàm pauci in exitu de hac mortali vita, & transitu ad cœlestem Chanaan, haberent aliquid persecutionis timendum à Dæmone, qui alias moribundos in hoc itinere instar furibundi Laban, Jacobum persequentis, vexare consuevit. O quàm verissimum est illud Thomæ Mori, litteris & pietate clarissimi viri edictum: quàm plurimos in hac vita laborare, Infernum mercari, cujus vel dimidio cœlum lucrati fuissent. Spectemus paullisper Mercatorum hujus sæculi